

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 395/2020 rd

Skriftligt spørgsmål om stöd till den tredje sektorn under coronaviruspandemin

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 395/2020 rd under-tecknat av riksdagsledamot Mikko Lundén / sf:

Vid hanteringen av pandemin har man prioriterat stöd till företag, men varför har den tredje sektorn uteslutits från allt stöd och all hjälp och betraktar man personer som arbetar i föreningar som mindre värda?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Den tredje sektorns roll i det finländska samhället är betydande, och den grundar sig inte enbart på frivilligverksamhet – som man i spørgsmålet konstaterar, utfördes cirka 5 % av allt avlönat arbete inom hela nationalekonomin under 2016 på arbetsplatser inom den tredje sektorn (Selander, 2018). Jobben inom förenings- och organisationssektorn skiljer sig dock mycket åt mellan varandra. När det gäller främjande av sysselsättningen utvecklar verksamheten och arbetsuppgifterna i föreningar och organisationer arbetstagarnas kompetens och arbetsmarknadsfärdigheter på många olika sätt. De har också konstaterats upprätthålla och utveckla arbets- och funktionsförmågan hos arbetslösa.

Den tredje sektorns aktörer kommer även att spela en viktig roll i återuppbyggnaden efter krisen. Den tredje sektorn har fått stöd och kommer att få stöd genom olika åtgärder för att säkerställa detta. Lösningen finns inte i enstaka stödformer utan stödet till den tredje sektorn kommer även i fortsättningen att bestå av stödformer till och partnerskap mellan olika sektorer och aktörer.

Social- och hälsovårdsministeriet (SHM) och STEA samt undervisnings- och kulturministeriet har egna instrument för statligt stöd. SHM fattade nyligen beslut om beviljande av bidrag till den tredje sektorn för projekt som fokuserar framför allt på utveckling av psykosocialt stöd och digitala tjänster inom medborgarrådgivningen. De instanser som har beviljat bidrag har informerat stödmottagarna om effekterna av corona och möjligheterna till flexibilitet vid erhållande av stöd.

Vad gäller TE-förvaltningen följer finansieringen huvudsakligen den person som ska sysselsättas i form av lönesubvention, och arbets- och näringsbyrå kan bevilja även sysselsättningspolitiskt bidrag till aktörer inom den tredje sektorn för verksamhet som

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 395/2020 rd

stöder sysselsättning i projektform. Enligt arbets- och näringsministeriets statistik påbörjade cirka 9 000 personer ett lönesubventionerat arbete i föreningar, stiftelser och andra samfund inom den tredje sektorn under 2019. Av lönesubventionen till den tredje sektorn beviljades 76 % som en s.k. lönesubvention om 100 %. I lönesubventionerat arbete följs arbetsavtalslagen (55/2001) och övrig arbetslagstiftning precis som i andra anställningsförhållanden. Anställningsförhållandet och parternas skyldigheter fortsätter att gälla enligt arbetsavtalet även under coronaviruspandemin. Arbetsgivaren ansvarar för att organisera arbetet så att det kan genomföras på ett säkert sätt. Arbetsgivaren kan permittera lönesubventionerade arbetstagare om det finns en grund till det enligt arbetsavtalslagen; det är arbetsgivaren som prövar detta. Om löneutbetalningen avbryts för över en månad avslutas utbetalningen av lönesubventionen.

I fråga om sysselsättningspolitiska bidrag har man inom många sektorer väntat med att inleda nya projekt tills situationen stabiliserar sig, men pågående projekt och utbetalning av bidrag till dem har i huvudsak kunnat fortgå. Det har getts anvisningar i undantagssituationen för ordnande av och hänvisande till såväl sysselsättningspolitiska bidrag som tjänster gällande att projekt och bidrag till dem eller deltagande i en tjänst inte behöver avbrytas om verksamheten kan ordnas på alternativa sätt inom ramen för hälso- och säkerhetsrekommendationerna.

Föreningar producerar även rehabiliterande arbetsverksamhet som kommunal socialservice. Beträffande denna och till exempel verkstäder har det varit glädjande att se hur aktörerna har anpassat sina verksamheter och utvecklat nya servicemodeller på distans under våren.

Vad gäller den affärsmässiga verksamheten inom den tredje sektorn och effekterna av en minskad produktion, såsom för organisationen Ihme ja Kumma i exemplet, kan man under vissa förutsättningar bevilja även företagsstöd. Dessbättre kan verksamheten och produktionen i många organisationer startas upp från och med början av juni.

NTM-centralerna kan bevilja utvecklingsfinansiering till företag (ab, kb, öb, andelslag) som drabbats av marknads- och produktionsstörningar på grund av coronavirusepidemin och har högst fem anställda vid den tidpunkt då ansökan lämnas in (inklusive företagare). NTM-centralerna kan bevilja bidrag även till föreningar och stiftelser till den del som gäller bedrivande av företagsverksamhet (Lag om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet 9/2014). Förutsättningen för bidragen är att bidraget riktas mot affärsutveckling av en förening eller en stiftelse.

Business Finlands coronabidrag, dvs. förhandsutredningsbidrag och utvecklingsbidrag, riktas mot små och medelstora företag och midcap-företag som är verksamma i Finland och sysselsätter 6–250 personer (ab, öb, kb, andelslag som företagsformer). Vad gäller

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 395/2020 rd

Business Finlands finansiering i störningssituationer har föreningar och stiftelser inte varit målgruppen för den. Det allmänna kostnadsstödet, som är under beredning, ska dock omfatta även affärsverksamhet som utövas i förenings- och stiftelseform, denna proposition bereds nu av regeringen.

Främjande av sysselsättningen för personer med partiell arbetsförmåga tas upp i flera åtgärder i regeringsprogrammet. Regeringens program för arbetsförmåga har inletts och används bl.a. för att stödja kommuner i utvecklingen av tjänster för personer med partiell arbetsförmåga. Dessutom pågår flera långsiktiga projekt, såsom utvecklingen av servicestrukturen inom sysselsättning och stöd till multiprofessionella och branschövergripande tjänster bl.a. i form av kommunförsöken med sysselsättning. Målet är ett rikt och mångsidigt serviceaktörsfält, inklusive aktörer inom den tredje sektorn. Genomslagskraftiga och träffsäkra tjänster i rätt tid bör erbjudas individorienterat. Arbetsmarknaden bör även i fortsättningen vara inkluderande och erbjuda plats och möjligheter för alla som visar engagemang och vilja att arbeta.

Helsingfors 2.6.2020

Arbetsminister Tuula Haatainen